

TAPOLCZAI LAPOK

ezelőtt: TAPOLCZA és VIDÉKE.

Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY R.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

Pünkösdi ünnepére.

Tüzes nyelvek hirdetik a magyar nemzet örökköntartó igazságait, melyek egy ezredév viszontagságain keresztül hazánkat és fajtánkat fentartó vezérmotívumok maradtak. Az ideai pünkösden e nagy nemzeti igazságok erősebben visszhangoznak minden magyar szívében, mert egy nemzeti újjászületés korszakába léptünk. Nemcsak hitbéli, nemzeti ünnep is ez az ideai pünkösdi, amidőn mint megannyi tüzes nyelv hirdetik az események, hogy új korszak, új rend és becsületes, tiszta uralom következik. Tavasz van a természetben, tavasz van a hazafiai szívekben is, kivirágzott reményeinknek fája és mi bizalommal hiszszük, hogy nem veri el a jégeső, nem dermeszti hajnali fagy a virágokat; megéri a gyümölcs, a magyar nép jobb jövője. Mintha új erőt éreznék tagjainkban, mintha dermesztő álmából ébredtünk volna fel, úgy érezzük magunkat ezen a tavaszon, az új korszak kezdetén. Szomoru, sötét idők vannak mögöttünk. Állami közéletünket egy központi korrupt rendszer mételte meg közel negyven esztendőn keresztül, és vicinális közéletünk is, sajnos, ehhez a központi korrupcióhoz alkalmazkodott. De ne bolygassuk a multakat, éljen egymással egyetértésben a magyar ember. De tüzes nyelvek hirdetik most, hogy vége szakadt úgy az or-

szágos, mint a vicinális korrupciónak, a közéletben megillető piederstáljára kerül a tisztesség és a munka.

A munka! Ez a vezető jelszava az új korszak küszöbén álló Magyarországnak, úgy az államnak, mint a megyéknek és városoknak, nemkülönben a kereskedelem és ipar s a közművelődés vezető faktorainak is. Pünkösdi ünnepével veszi kezdetét ez a munka, amelynek dicsőségét tüzes nyelvek hirdetik nekünk.

Hívó néppel tele a templom. Orgonabúgás, tömjénfüst száll a szelid kében pompázó égboltozat felé, füvek, virágok illatától terhes a levegő s a természet virulásának, az élet örömeinek közepette száll az Istenhez a föld népének fohásza, jó termésért, becsületes megélhetésért. És valóban nem tudunk a jelenlegi körülmények között nagyobb áldást a magyar népre nézve, mint egy jó termést, amely a közviszonyok javulása körül legtöbbet tehetne. Jó termést kérünk, jó termést várunk az eget urától! A tavasz szépségeiben pompázó természet és a templomok ékessége, harangok zúgása, hitre, reményre inti az embereket, akik akárhányszor csalódnak is életükben, a reménységről egész a sirig nem fognak lemondani. De nagyobb joggal is remélhetünk most, amikor nagy tények bizonyítják, hogy egy új, egy jobb korszak következik. Szóval szép pünkösdi ünnepe van most a magyarnak.

Dacára annak, hogy nem szűnt meg a dolgozó, vagyontalan népnek jogtalansága, nyomora és szenvedése, dacára annak, hogy egyre-másra hagyják el a kontinent magyar kivándorlókkal megrakott óceánjáró gőzösök, immár itt a biztató reménység, pünkösdi szép ünnepén, hogy ezek a fekete napfoltok nem fogják sokáig az új korszak fényességét elhomályosítani.

Várjuk a munkát, várjuk az alkotásokat, melyből nemcsak a közélet vezetőinek, de minden jóra való magyar embernek is ki kell vennie a maga részét. Nemzeti munkát, nemzeti alkotásokat csak egy nemzeti teljesség tud produkálni és örömmel látjuk, hogy pünkösden ünnepén egyetért az egész magyar nép és a munkakedv, a jövőben való bizalom általános. Tüzes nyelvek szólnak hozzánk régi magyar dicsőségről, elmúlt szomorúságokról és jövőbeli alkotásokról, nemzeti nagyságról és népszabadságról.

Hiszszük!

És ha jön ismét a pünkösdi jövő tavaszunk közepette, találjon itt egy meglegedett, dolgozó, szabad népet!

Kórházügyünk.*)

Még egyszer visszatérek ezen témára. Nem hittem volna, hogy szavaim a pusztában elfognak hangzani

*) Bárha társadalmunk vezető emberei is annyira szívükön viselnék ez ügyet, mint cikkirő, mivel az általa elmondottakban egyetértünk. Szerk.

A TAPOLCZAI LAPOK TÁRCÁJA.

Ki az én mesterem?*)

Bár sokszor pengetem
Lelkesen a lantot,
Babérágat nekem
Azért ne adjatok.

Nem engemet illet,
Azé a dicséret,
Kitől megtanultam,
Hogy mi a költészet

Ki az én mesterem?
Őszintén megvallom:
E tündöklő tájak
S a bájos Balaton!

Tanulj a kis méhtől.

Tanulj a kis méhtől: szorgalmat, buzgalmat,
Ne keress e földön kényelmet nyugalmat,
El ne feledd soha: szent a kötelesség,
Töltsd be hivatásod, bár nehezen essék.

Tanulj a kis méhtől: másokért is élni,
Kikkel együtt lakol, szépen összeférni,
Ne legyen javadból ridegen kizárva
A nyomorult szegény, az özvegy és az árva.]

Tanulj a kis méhtől: hódoló hűséget,
Sirodig tiszteld a koronás Felséget,

*) Mutatvány szerzőnek „Egyszerűség” cím alatt most megjelent füzetéből.

Imádkozva gondold dicső s nagy nevére,
Hogyha harcba szólít, ontsd véredet Erte.

Tanulj a kis méhtől: égő honszerelmet
Leljen édes hazánk hű fiára benned,
Munkálkodj, küzdj, fáradj, hogy hazánk
viruljon,]
Hősként harcolj, ha kell, hogy a vész el-
[muljon.

Nem vagyok én költő.

Nem vagyok én költő,
Ne hívatok annak,
Bár szerzője vagyok
Pár egyszerű dalnak.

Nem vagyok én költő,
Hejh, amit én irtam,
Nem költemény . . . való,
Könnyel tele sirtam!

Nagy Lajos.

Hadicsél.

Irta: Zöldi Márton.

A török háború idejében történt, hogy Ali basa a szultán megbízásából ismét rárontott Erdélyre. Az erdélyi rendek valamelyes intrikája kitudódott s a nagy ur nagy haragra lobbant.

Ali basa utasításai szigorúak voltak: teljesen letörni Erdélyt, aztán a szultán majd gondoskodik nekik olyan fejedelemtől, akit nem tesznek ki az ablakba.

Ali basa ez alkalommal szívszorongva látta felnyergelni a büszke, fekete harci paripát. Egy csöpp kedve sem volt hadba szállani. Nem mintha a bátorsága csappant volna meg.

Magán természetü okokból jobb szetett volna otthon maradni. A háremében ugyanis nagy renoválás történt. A basa nem az új szőnyeget sajnálta otthon hagyni, hanem azt a szépséges spanyol leányt, kit méregdrágán vett meg egy barbár leánykereskedőtől.

Mert Ali basa hatvan éves korában is úgy tudott szeretni, mint egy siheder. Csak éppen finyásabb, válogatósabb lett a haladó idő során. Ez alkalommal komolyan számolt illuzióival és konstata, hogy ennél ingerlőbb, kívánatosabb falatot még nem talált neki Allah. Áldotta is érte Allahot is, a prófétáját is.

Meg is becsülte az izletes falatot. Mint-hogy a főeunokja már előregedett, siket és zsémbes lett, új eunokot szerződött ugyanattól a barbár rabszolgakereskedőtől, ki ha drágán is, de mindig szolid árut szállított.

Még egy hete sem mult, hogy a spanyol vonatkozása paradicsom gyönyöreit szűrte, mikor a szultán háboruba küldte.

Mennie kellett. A török hadvezéreket nem küldték penzióba nagy érdemrenddel, ha már szolgálatukra nem reflektáltak. A penzió fogalma akkoriban még ismeretlen volt. Ellenben nagyon divatos volt a selyemzsinor, mely a szultán legmagasabb elégedettségét fejezte ki, s amely bizonyos fizikai ma-

visszhang nélkül. Hát annyira indolens már társadalmunk, hogy semmi szép és üdvös iránt sem fogékony? korántsem; beszéltem többekkel és mindenki elismeri, hogy szükségünk volna egy kórházra. Hja, de ez nem elég. Az actiót egy rendszerbe kell hozni. Sem én, sem más nincs arra feljogosítva, hogy felmenjünk a minis-teriumba és előadjuk kérésünket, hogy nekünk kórházra volna szükségünk. Ezt csak egy testület megbízásából teheti egy küldöttség. Társadalmunk színe-javából kell a mozgalomnak ki-indulnia. Az intelligenciának kell az ügyet kezébe vennie. Egy ilyen nemes eszmének magáéva tételéhez érzék kell, azt pedig ott kell keresni, ahol van.

Még egyszer hangsúlyozom, hogy *kórházegyesületet kell alapítanunk*, ennek kebeléből egy küldöttséget kell választanunk, mely egy memorandumot készít a kórház ügy jelenlegi állapotáról, előadva szegénységünket, hogy saját erőnkől a kórházat felállítani belátható időig nem tudjuk, és képviselőnk szíves intervenciója mellett a belügyminisztertől ki kell eszközölnünk, hogy alaptőkénk áll mi segélylyel 120000 koronára egészítsék ki, akkor, de csakis akkor, a leg-rövidebb idő alatt megvalósulhat ter-vünk. Ha ez sikerül, akkor egymás-után fognak jelentkezni a nemes ada-kozók, kik ágyalapítványokat fognak létesíteni. Egy ilyen nemes emberba-rátot már meg is nevezhetnék, ki tal-lán multkori soraim hatása alatt 2000 koronát ajánlott fel nevezett célra. Ez oly nagy horderejű intézmény, lesz, hogy hamarjában át sem láthat-juk ennek hatását. Ami pénzt beteg-segélyezésre küldünk el évenként ide-genbe, az itthon fog maradni, — de ez csak mellékes dolog volna. Hanem hány ember van, aki nincs oly viszonyok közt, hogy betegség esetén kellő

ápolásban részesülhetne? orvosra, gyógyszerre csak valahogy kerül, de ápolásra nem, mert a család pénzke-reső tagjai el vannak foglalva és így a beteg, ápolás nélkül, magára ha-gyatva sinylődik ágyában. Ahol még nincs kórház, ott a lakosság bizo-nyos aversióval viseltetik a kórház eszméje iránt, de ezt csak a teljesen műveletlen elemek teszik, ezek félnek a különféle nyavalyáktól, melyeket nézetük szerint a városba hurcolnak azok, kik a kórházat felkeresik. Az ilyen embereket a vadakhoz és félva-dakhoz lehetne hasonlítani, kik irtóz-nak a civilizáció és cultura áldásaitól. Csak legyen meg egyszer a kórház, aldani fognak bennünket utódaink még porainkban is. Én részemről elodázhat-lan szükségnek tartom egy kórház létesítését Tapolczán. Itt a lakosság zsufolva lakik a házakban, értem a szegényebb lakosságot; itt a köze-gészségügyi viszonyok miserabilisek, ha itt fertőző betegség lép fel, az mindjárt járványszerű lesz és az emberek potyognak, mint a legyek. Láttuk, a kanyarójárvány minő mér-veket öltött és hol szedte áldozatait. Hány gyermeket meg lehetett volna menteni, ha van kórházunk és ebben a fertőző betegségnek egy pavillonja.

Piros pünkösdi hajnala van . . . Legyen az egyuttal ezen nemes em-berbaráti mű létesítésének is hajnala! Ezt mondatja velem városunk iránti szeretetem és szívem leghőbb vágyát látnám ezáltal létesülve.

Dr. Klein Gyula.

Érvelések a balatonparti vasut mellett.

Már mult számunkban említettük, hogy Udvardy Ignác zalaegerszegi tanár a fölvetett és Budapest—Fiume között a Balaton zalai partján építendő vasut érdekében több ervet hoz fel,

melyeket az alábbiakban ismertetünk. Érvelései olyanok, hogy azokat bátran magunkévá tehetjük. annál inkább, mert azok vidékünk föllendülésének lehetnek hathatós tényezői.

A Fiume forgalmának lebonyolítá-sára szánt vasut csakis akkor felel meg teljesen föladatának, ha az nem tisztán a budapest—fiumei forgalmat bonyolítja le, hanem a Balaton és Hé-viz bekapcsolásával oly érdekeket is szolgál, amelyek egyrészt nemzeti büsz-keségünket táplálják, másrészt éven-ként oly milliókkal gazdagítják hazán-ka, amelyekhez ezen birtokunknak a főforgalomba való kapcsolása nélkül nem juthat soha.

Másrészt, mivel nem helyes, sőt ka-ros az a vasuti politika, amely a meg-levő vonalak forgalmát, jövedelmező-ségét nemhogy fokozná, nemhogy azo-ka szállítóképességre alkalmassá tenné, hanem megengedi, hogy e forgalom a meglévő vonalakról letereltesse, vagy újak építése által fölfogassék, országos szempontból szükségesnek tartom, hogy az állam vagy átvégye, vagy bérbe vegye a boba—csáktornya-zágrábi utszakaszt és azt a föltorlódo forgalom lebonyolítására alkalmassá tegye.

Ezért tartom föltétlen szükségesnek, hogy a budapest—fiumei kérdés a ba-latonparti vasutal kapcsolatban ol-dassék meg, amely Zalaegerszeg-Csák-tornyan át vezet le a forgalmat Fiu-méba.

Mivel pedig azzal, hogy a Balatont és Hévizet Budapesttel összekötjük, még nem érjük el azon célunkat, hogy ezen országos kincsünket vitágfürdővé, az egész kontinens találkozó helyévé tegyük, hanem kell, hogy hazánk e két büszkesége a világforgalomba is bekapcsoltsék, hogy az idegenből jöjjön be a sok látogató és vele a sok millió, elengedhetetlen kellék, hogy

gasságba emelte azt, akivel a szultán nem volt megelégedve.

A basák valóságos tojástáncot lejtettek a selyemzsinorok között. Aki véletlenül megbotlott az kiszenvedett.

Ali basa tehát, ha rossz kedvel is, de ha-bozás nélkül indult Erdélybe. Már három csatát vívott a szabad hajduk bérelt csapa-tával, és a moldvai oláhokkal, de az erdélyi hadak vezetősége óvatosan kerülte a döntő ütközetet.

Ez a huzódózás nagyon ingerelte Ali ba-sát, a ki a fönt elmondott okokból idegesen várta a háboru befejezesét.

Élt akkoriban egy kalandos életű ember, akit Jónás Jánosnak hívtak, s aki huszonöt éves korában, nem tudni mi okból, renegált. Mohamedánus lett s mint vándor dervis járta be az egész keletet. Ez a renegát a Tisza partján született jóraváló keresztény szülőktől. És ime — beteljesedett rajta a nepdal-nak a Tisza vizére vonatkozó igazsága:

Aki annak vizét issza,
Vágyik annak szíve vissza.

A renegát, kőbor dervis mély bánattal a lelkében tért vissza a hazájába. Szent elha-tározás érlelődött meg a lelkében, kolostorba vonulni és holtig vezekelni bűnéért, a hite-hagyásért.

Csak hogy itthon nem igen bíztak benne. A püspök elfogadta gyónását, megkeresztelte ujra, abszolutiót is adott neki, de kolostorba nem merte elhelyezni, hátha még maradt rajta valami Mohamedből . . .

Igy vélekedtek mások is. A renegátot nem lehet olyan könnyen szavahihető ember-számba venni.

Ezt ő maga is érezte, tudta. Elhatározta, hogy megterésének csattanós bizonyítékát fogja adni. Beállított az Erdélyi hadak veze-tőjéhez s így szólt:

— Vitéző uram! Minthogy tudom, hogy Ali basa az összes basák között a legrava-szabb és legtapasztaltabb hadvezér, én gon-doskodni kívánok afelől, hogy két hétig tá-voel legyen Erdélytől, mely alatt kigyelmelek urí kényelemmel ugrathatják szíjjel a török hadakat.

A vezér nagyot nézett a megért renegátra a kit különben személy szerint ösmert:

— No ha ezt megcselekszi, — mondotta, — akkor a legszebb lovamat választhatja magának, és tetejébe egy zacskó aranyat.

Még aznap este Ali basa táborába egy kőbor dervis lépett. A dervisek mentől kőbo-rabbak és rongyosabbak, annál udvarképe-sebbek. A dervist nem kell bejelenteni még a szultánnal sem. Paszpartuja van mindenfelé.

— Mi jót hozol? — kérdezte Ali basa, ki csöppet sem látszott rózsás kedvűnek.

A dervis hátra tette a két kezét és ma-gasra emelte a fejét. Nyugodtan, szinte fö-lényesen beszélt.

— A háremedből hozok híreket.

— Milyeneket?

— Aki a rossz híreket megédesíti, az olyan, mint aki mézes piláiba mérget árusít. En nyersen adom a jót is, rosszat is.

— Beszélj!

A dervis nem kérette magát másodsor.

Ali basa, téged álnokul rászedtek. Az az eunok, akit drága pénzen vettél, nem eunok.

Ali basa dühösen pattant fel a puha ke-revetről. A szeme szikrákat szórt.

— Nem eunok? — kérdezte.

— Nem.

— Egy csöppet sem. Olyan ember, mint te, vagy én vagyok, vagy azok, kik veled hadba szálltak.

Ali basa a fogát csikorgatta és kardja markolatát szorongatta.

És én arra az emberre biztam életem leg-drágább kincsét.

A dervis bölintott a fejével.

— Ugy tettél, mint aki csirkék mellé öly-vet ültet. Mert tudd meg vitéz Ali basa, hogy az az ember szeretője annak a spanyol le-ányának, akiért te annyi csengő arany piasz-tert fizettél. Egyebekben Alah nagy és Moha-med az ő profétája.

A dervis elment, anélkül, hogy meghaj-totta volna magát.

Ali basa azon az éjszakán nem hunyta be a szemét. Nem is gondolkozott máson, mint azon, hogy minő kinhalált szánjon annak a pozeudó-eunoknak, ki meggyalázta háremét, ki szennyet hozott az ő földi paradicsomába. Lemoshatatlan, letörölhetetlen szennyet.

És elgondolta, hogy mekkorát fognak iri-gyei nevetni. A dolognak híre megy Kons-tantinápolyba, valószínű, hogy a szultán is megtudja. Mit ér az ő nagy dicsősége, ví-tézsége, sikere, ha még az őszvérhajtsárok is gunyosan fognak rajta nevetni.

S a kémek hajnaiban jelentették, hogy az erdélyi hadak a távoli bércek között bujkál-nak. Eszik ágában sincs a biztos rejteket elhagyni. Azokat csak hetek, hónapok mulva nagy vesződéssel lehet csatára kényszeri-teni.

És addig a háremben az ál-eunok sza-

Zalaegerszeg Körmenndel és így Gráccal fővonallal kötéssék össze.

A fővonal tehát a Budaörsi állomásból kiindulva a következő utirányt venné: Törökbálint—Sóskút—Vaal—Lovasberény—Pátka—Székesfehérvár. A Zichyfalvi állomásból kitérőleg Nádassladány—Papkeszi—Kenese—Vörösberény—Almádi—Felsőörs—Balaton-Füred—Aszófő—Révfülpö—Badacsonytomaj—Badacsony—Tördemic—Gulács—Gyula—Keszi—Tapolcza—Keszthely—Hévíz—Zalacsány—Nagykapornak—Zalaegerszeg—Andráshida—Alsóbogod—Ozmánbük—Halastó—Schol—Körmennd.

Kenese bekapcsolása 9 km. hosszabbodást jelent. — Ezt azonban és az azzal járó költséget e kedves, kellemes fürdőhely, valamint annak színmagyar, a 48-as eszmékért mindig lelkesedő és érte küzdött népe nagyon is megérdemli.

Lehetne még 17 km. rövidítést csinálni úgy, hogy Tördemictől—Szigligetnek vezetve kapcsolnók be a tapolca—keszthelyi szakaszba. — Ez esetben a 15 km. hosszú tördemic—gulács—keszi—tapolcai szakasz, mint a balatonmelléki borok fő gyűjtő helye, helyi érdekű vasutal építtetnék ki.

Kiepillendő lenne még a 9 km. hosszú vörösberény—veszprémi vonal is.

Ezen főt kitesz 264 km. illetőleg 238 kmt. — Ezen utból 34 km. ma is elsőrendű és 25 km. illetőleg 15 km. helyiérdekű, úgy, hogy 189 km. hosszú elsőrendű és 15 km. hosszú helyiérdekű vasutnak elsőrendűvé alakítása folytán Budapest Balatonfüredtől 120 km. és Grác Keszthelytől 178 km. távolba jön.

Hogy ez mit jelent a Balatonra és annak partjára és a csodás gyógyhatású Hévíz fürdő föllendülésére, azt

badon dobzódhatik. Ingyen, potyára jut számára olyan élvezet, amiért Ali basa mesés kincseket fizetett.

Ali basa percéről percere jobban érezte, hogy ezt a lelki állapotot nem bírja ki. Úgy fojtogatta a torkát, mint a kötél. Elszántan felugrott:

— Inkább a selyemzsinor.

Rendeletet adott, hogy nyergeljék a lovát. A hajnali szürkületben utra kelt s harmadnap este hazaért. Nem csinált semmi bevezetést. Neki esett az eunok gyér hajának s irgalmatlanul ráncigálni kezdte. Az eunok egy ideig szótlanul tűrte. Tudta, hogy a nagyurak szeszélyesek s hogy az alárendeltek tűrni kötelesek a szeszélyt.

A hajráncigálás után pofonok következtek, azután pedig fojtogatás. Ez utóbbit az eunok kissé tulhajtott szeszélynek minősítette megfogta tehát a basa kezét s csak ennyit kérdezett:

— Miért sujtasz engem haraggal jó uram, engem, a te hűséges eunokodat?

— Mit, te gazember, azt mered mondani, hogy te eunok vagy? — kérdezte Ali basa tajtékzó dühvel.

De most már az eunok ajka is habzott a méltankodástól. Mindent el tudott tűrni nyugodtan, csak azt nem, hogy eunokságában kételkedjenek. Rávetette magát a basára és leteperte. Aztán néhány siketnéma szolgáló segítségével bezáratta egy toronyba.

Abban a toronyban halt meg Ali basa, miután a szultán az eunok panaszára örültnek nyilvánotta. Mert a szultán bizonyágot szerzett szakembereitől afelől, hogy az eunok kifogástalanul eunok.

Az erdélyiekkel természetesen újból békét kötöttek s a megtért renegát kapott egy kis zárkát valamelyik klastromban.

mindenki kiszámíthatja, ha tudja, hogy az államvasutak gyorsvonat sebességével Budapestről 2 óra és Grácból 3 óra alatt Balatonfüredre, illetőleg Keszthelyre ér az, aki vagyoni helyzeténél fogva keresi azt a helyet, ahol idejét kell-mesen és hasznosan élvezni lehet.

A boba—csáktornya—zágrábi utszakasznak az állam által leendő megváltása, vagy bérbevétele és annak a forgalom gyorsabb lebonyolítására alkalmassá tétele, hogy mennyire fontos, azt rögtön láthatja bárki is, ha a vasuti térképet megtekinti.

Látni fogja abból először azt, hogy a balatonparti vasutnak Zalaegerszegen át vezető zágrábi szakasza lebonyolítja a budapest—fiumei forgalmat 627 km. vagyis a mainál csak 12 kilométerrel hosszabb pályán.

Ez a távolság Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterünk által a Karsztont át tervezett tunelekkel, esetleg a varasd—zágrábi irányból kiágazó új vonallal tetemesen megrövidíthető lenne.

Másodsor, mivel ezen pályák államkezelésbe vétele egyrészt lehetővé tenné, hogy Krakkótól kiindulva az egész nyugot Galícia és Sziléczia, valamint a dunáninnen, továbbá a Moson-, Sopron-, Győr-, Komárom-, Veszprém-, Vas- és Zala megyék forgalma a legegyszerűbben vezetessenek Fiuméba, mert az épülő érsekújvár komáromi szakasszal — ez lenne a leg-rövidebb ut, másrészt ez az egész pálya a magyar állam kezében lesz és így azok a kezelési díjak, melyek — az áru után — egy ily hosszú pályán, a közbenső helyi érdekű vasutak által is szedetnek, megtakaríthatnak; a nagyobb távolságoknál beálló kilométerkedvezményeket pedig élvezni fogják az érkező áruk, amely a felsőmagyarországi gyáripár termékeit jelentékenyen olcsóbbá és így a külföldivel árszámvetésben versenyképessé tenné.

Negyedszer ezen vonalak által a krakkói, pozsonyi és zágrábi hadtestek részére egy leg-rövidebb föl- és levonulási ut képződne, amely egy orosz-olasz vagy németországi hadjárat esetén, vagy a Balkán államokban kifejtendő hadműveletnél föltétlenül szükséges és maga ezen körülmény is elkerülhetlenül szükségessé tenné a boba—z.-egerszeg—csáktornya—zágrábi vonalnak a forgalomra alkalmassá leendő kiépítését.

Ezen vonalszakasz nyújtana módot arra, hogy a gráci és bécsi és ezen emporiumokból kiinduló közönség leg-hamarabb érje a mi Balatonunkat s Hévízünket, amelyeknek kellő kihasználása szükségessé teszi azt, hogy e helyek többszörösen be legyenek kapcsolva a világgforgalomba.

Ezen utirány mellett — amint már föntebb is irtam, a Grác felől jövő utas, az egész 178 km.-t majdnem egészen államvasuton, 3 óra alatt, a Bécs felől jövő pedig a 227 km. hosszú utat alig 4 óra alatt teszi meg és ér Keszthelyre és Hévízre

Végül ezen vonalszakasz kiépítése folytán a magyar államnak két fő forgalmu vasutja közé kerülne a déli

vasut budapest—pragerhofti szakasza, amely körülmény lényegesen befolyásolná annak megváltási körülményeit és árát.

Az elmondottak fényesen igazolják azt, hogy amig ezen általam kijelölt utirány az egyedüli mód arra, hogy nemzeti kincsünket gyarapítsuk, azt, amely nem Zala megyének, nem is a Dunántulnak, hanem az egész országnak büszkesége, amelynek a mindenkori kormányok részéről történt elhanyagolása valóságos bűn volt s amely mulasztást nem is tudok mással megmagyarázni, mint — egyrészt azzal, hogy e megyét, melynek lakossága mindig harcban állt a — hála Isten — elmult rendszerrel, büntetni akarta, másrészt felsőbb helyről tiltva volt, hogy az osztrák déli vasutnak konkurenciát csináljon.

Igazolják továbbá azt, hogy Budapest és Krakkótól kiindulva, Budapest és Csacától államvasuton bonyolítja le a fiumei forgalmat, hadászati szempontból pedig a nyugoton elhelyezett hadtestek leghelyesebb föl és levonulási utja lesz.

Ezek mellett — bár országos szempontból — negyedrangú kérdés, de Zala megyének mégis egy régi vágya menne teljesedésbe és pedig az, hogy a ma több községtől megközelíthetetlen távolban fekvő székvárosa valóságos központta valnék úgy, hogy a legtávolabb fekvő vidék is 2—3 óra alatt beérhetne.

Szabályrendelet a vásártartásról.

Zalavármegye törvényhatósága a belügyminiszter észrevételeinek megfelelően megalkotta a vásártartás szabályrendeletét.

Ezt a következőkben ismertetjük:

Az elő vagy utóvásár tilos.

Nyári hónapokban vagyis április 1-től október 1-ig reggel 6 órától este 7-ig, a téli időszakban, vagyis október 1-től április 1-ig reggel 7 órától este 5 óráig tarthat a vásár.

Az elhelyezkedés és a sátorütés a vásár kezdete előtt fél órával kezdődhetik.

Állatvásárt csakis az erre kijelölt helyen lehet tartani. A felhajtás nyáron 6, télen 7 órákor kezdődhetik. A kizárólagos állatvásáron csupán az élelmi szert árusítók (kalácsosok és pecsenyesütők), lópokróc árusítók, bodnások, kovácsok, szijgyártók, kötelesek és kocsikák készítői rakodhatnak ki. Az állatorvost 8 nappal a vásár előtt be kell jeleníteni, de e bejelentés állandó jelleggel is eszközölhető. A marhalevelekért s kezelésükért járó díjak feltűnő helyen kifüggesztendők.

A vásárról a rovott multu és a közbiztonságra veszedelmes egyének, koldusok, kockavető, szerencseszám árusítók, kártyavető, egyáltalán a szerencsejátékosok, oly mulató üzemek, ahol szemérmes, közérköcsöt sértő vagy botránnyal okozó látványosságok vannak, kizáratnak.

Vásárokon kuruzslószeret, mérgeket, repesztő és durrantó anyagokat árulni tilos.

Bucsuvásáron csakis meghatározott bucsucikkek: imakönyvek, olvasók, szentképek, viaszgyertyák, mézeskalács stb. árusítható.

Ünnep- és vasárnapokon közvetlen a templom mellett az istentisztelet ideje alatt árulni tilos.

A vásár sorrendjében első helyen a községbeli iparosok és kereskedők, azután a járásbeliek, a vármegyebeliek, majd más megyebeliek és végül a külföldi iparosok és kereskedők foglalnak helyet.

A sorrend megállapításánál a régebbi iparos megelőzi az ifjabbat. Az özvegy, férje jogát élvezi. Azonban az ilyen özvegyet elvevő iparos, vagy aki valamely iparos üzletét átveszi, e jogra már igényt nem tarthat. Az

visszhang nélkül. Hát annyira indolens már társadalmunk, hogy semmi szép és üdvös iránt sem fogékony? korántsem; beszéltem többekkel és mindenki elismeri, hogy szükségünk volna egy kórházra. Hja, de ez nem elég. Az actiót egy rendszerbe kell hozni. Sem én, sem más nincs arra feljogosítva, hogy felmenjünk a minis-teriumba és előadjuk kérésünket, hogy nekünk kórházra volna szükségünk. Ezt csak egy testület megbízásából teheti egy küldöttség. Társadalmunk színe-javából kell a mozgalomnak ki-indulnia. Az intelligentiának kell az ügyet kezébe vennie. Egy ilyen nemes eszmének magáéva tételéhez érzék kell, azt pedig ott kell keresni, ahol van.

Még egyszer hangsúlyozom, hogy *kórházegyesületet kell alapítanunk*, ennek kebeléből egy küldöttséget kell választanunk, mely egy memorandumot készít a kórház ügy jelenlegi állapotáról, előadva szegénységünket, hogy saját erőnkől a kórházat felállítani belátható időig nem tudjuk, és képviselőnk szíves intervenciója mellett a belügyminisztertől ki kell eszközölnünk, hogy alaptőkének áll mi segélylyel 120000 koronára egészítsék ki, akkor, de csakis akkor, a leg-rövidebb idő alatt megvalósulhat ter-vünk. Ha ez sikerül, akkor egymás-után fognak jelentkezni a nemes ada-kozók, kik ágyalapítványokat fognak létesíteni. Egy ilyen nemes emberba-rátot már meg is nevezhetnék, ki talán multkori soraim hatása alatt 2000 koronát ajánlott fel nevezett célra. Ez oly nagy horderejű intézmény, lesz, hogy hamarjában át sem láthat-juk ennek hatását. Ami pénzt beteg-segélyezésre küldünk el évenként ide-genbe, az itthon fog maradni, — de ez csak mellékes dolog volna. Hanem hány ember van, aki nincs oly viszonyok közt, hogy betegség esetén kellő

ápolásban részesülhetne? orvosra, gyógyszerre csak valahogy kerül, de ápolásra nem, mert a család pénzke-reső tagjai el vannak foglalva és így a beteg, ápolás nélkül, magára ha-gyatra sanyalódik ágyában. Ahol még nincs kórház, ott a lakosság bizo-nyos aversióval viseltetik a kórház eszméje iránt, de ezt csak a teljesen műveletlen elemek teszik, ezek félnek a különféle nyavalyáktól, melyeket nézetük szerint a városba hurcolnak azok, kik a kórházat felkeresik. Az ilyen embereket a vadakhoz és félva-dakhoz lehetne hasonlítani, kik irtóz-nak a civilizáció és cultura áldásaitól. Csak legyen meg egyszer a kórház, áldani fognak bennünket utódaink meg-porainkban is. Én részemről elodázhat-lan szükségnek tartom egy kórház létesítését Tapolczán. Itt a lakosság zsufolva lakik a házakban, értem a szegényebb lakosságot; itt a köze-gészségügyi viszonyok miserabilisek, ha itt fertőző betegség lép fel, az mindjárt járványszerű lesz és az emberek potyognak, mint a legyek. Láttuk, a kanyarójárvány minő mér-veket öltött és hol szedte áldozatait. Hány gyermeket meg lehetett volna menteni, ha van kórházunk és ebben a fertőző betegségnek egy pavillonja.

Piros pünkösöd hajnala van . . . Legyen az egyuttal ezen nemes em-berbaráti mű létesítésének is hajnala! Ezt mondatja velem városunk iránti szeretetem és szívem leghőbb vágyát látnám ezáltal létesülve.

Dr. Klein Gyula.

Érvelések a balatonparti vasut mellett.

Már mult számunkban említettük, hogy Udvardy Ignác zalaegerszegi tanár a fölvetett és Budapest—Fiume között a Balaton zalai partján építendő vasut érdekében több ervet hoz fel,

melyeket az alábbiakban ismertetünk. Érvelései olyanok, hogy azokat bátran magunkévá tehetjük, annál inkább, mert azok vidékünk föllendülésének lehetnek hathatós tényezői.

A Fiume forgalmának lebonyolítá-sára szánt vasut csakis akkor felel meg teljesen föladatának, ha az nem tisztán a budapest—fiumei forgalmat bonyolítja le, hanem a Balaton és Hé-viz bekapcsolásával oly érdekeket is szolgál, amelyek egyrészt nemzeti büsz-keségünket táplálják, másrészt éven-ként oly milliókkal gazdagítják hazán-ka, amelyekhez ezen birtokunknak a főforgalomba való kapcsolása nélkül nem juthat soha.

Másrészt, mivel nem helyes, sőt ká-ros az a vasuti politika, amely a meg-levő vonalak forgalmát, jövedelmező-ségét nemhogy fokozná, nemhogy azo-ka szállítóképességre alkalmassá tenné, hanem megengedi, hogy e forgalom a meglevő vonalakról letereltesse, vagy ujak építése által fölfogassék, országos szempontból szükségesnek tartom, hogy az állam vagy átvegye, vagy bérebe vegye a boba—csáktornya-zágrábi utszakaszt és azt a föltorlódo forgalom lebonyolítására alkalmassá tegye.

Ezért tartom föltétlen szükségesnek, hogy a budapest—fiumei kérdés a ba-latonparti vasuttal kapcsolatban ol-dassék meg, amely Zalaegerszeg-Csák-tornyan át vezet le a forgalmat Fiu-méba.

Mivel pedig azzal, hogy a Balatont és Hévizet Budapesttel összekötjük, még nem érzük el azon célunkat, hogy ezen országos kincsünket vitáfgüldöve, az egész kontinens találkozó helyévé tegyük, hanem kell, hogy hazánk e két büszkesége a világforgalomba is bekapcsoltasék, hogy az idegenből jöjjön be a sok látogató és vele a sok millió, elengedhetetlen kellék, hogy

gasságba emelte azt, akivel a szultán nem volt megelégedve.

A basák valóságos tojástáncot lejtettek a selyemszínorok között. Aki véletlenül megbotlott az kiszenvedett.

Ali basa tehát, ha rossz kedvvel is, de ha-bozás nélkül indult Erdélybe. Már három csatát vívott a szabad hajdúk bérelt csapa-tával, és a moldvai oláhokkal, de az erdélyi hadak vezetősége óvatosan kerülte a döntő ütközetet.

Ez a huzódózás nagyon ingerelte Ali ba-sát, a ki a fönt elmondott okokból idegesen várta a háboru befejezést.

Élt akkoriban egy kalandos életű ember, akit Jónás Jánosnak hívtak, s aki huszonöt éves korában, nem tudni mi okból, renegált. Mohamedánus lett s mint vándor dervis járta be az egész keletet. Ez a renegát a Tisza partján született jóra való keresztény szülők-től. És ime — beteljesedett rajta a nepdal-nak a Tisza vizére vonatkozó igazsága:

Aki annak vizét issza,
Vágyik annak szíve vissza.

A renegát, kóbor dervis mély bánattal a lelkében tért vissza a hazájába. Szent eihata-rozás érlelődött meg a lelkében, kolostorba vonulni és holtig vezekelni bűnéért, a hite-hagyásért.

Csakhogy itthon nem igen bíztak benne. A püspök elfogadta gyónását, megkeresztelte újra, abszolúciót is adott neki, de kolostorba nem merte elhelyezni, hátha még maradt rajta valami Mohamedből . . .

Igy vélekedtek mások is. A renegátot nem lehet olyan könnyen szavahihető ember-számba venni.

Ezt ő maga is érezte, tudta. Elhatározta, hogy megterésének csattanós bizonyítékát fogja adni. Beállított az Erdélyi hadak vezetőjéhez s így szólt:

— Vitéző uram! Minthogy tudom, hogy Ali basa az összes basák között a legrava-szabb és legtapasztaltabb hadvezér, én gondoskodni kívánok afelől, hogy két hétig tá-voil legyen Erdélytől, mely alatt kigyelmekek uri kényelemmel ugrathatják szejjel a török hadakat.

A vezér nagyot nézett a megtért renegátra a kit különben személy szerint ősmert:

— No ha ezt megeselekszi, — mondotta, — akkor a legszebb lovamat választhatja magának, és tetejébe egy zacskó aranyat.

Még aznap este Ali basa táborába egy kóbor dervis lépett. A dervisek mentől kóbo-rabbak és rongyosabbak, annál udvarképe-sebbek. A dervist nem kell bejelenteni még a szultánnal sem. Paszpartuja van mindenfelé.

— Mi jót hozol? — kérdezte Ali basa, ki csöppet sem látszott rózsás kedvűnek.

A dervis hátra tette a két kezét és ma-gasra emelte a fejét. Nyugodtan, szinte fö-lényesen beszélt.

— A háremedből hozok híreket.

— Milyeneket?

— Aki a rossz híreket megödesíti, az olyan, mint aki mézes pilálfba mérget árusít. Én nyersen adom a jót is, rosszat is.

— Beszélj!

A dervis nem kérte magát másodsor.

Ali basa, téged álnokul rászédtek. Az az eunok, akit drága pénzen vettél, nem eunok.

Ali basa dühösen pattant fel a puha ke-revetről. A szeme szikrákat szórt.

— Nem eunok? kérdezte.

— Nem.

— Egy csöppet sem. Olyan ember, mint te, vagy én vagyok, vagy azok, kik veled hadba szálltak.

Ali basa a fogát csikorgatta és kardja markolatát szorongatta.

És én arra az emberre biztam életem leg-drágább kincsét.

A dervis bölintott a fejével.

— Ugy tettél, mint aki csirkék mellé öly-vet ültet. Mert tudd meg vitéz Ali basa, hogy az az ember szeretője annak a spányol le-ánynak, akiért te annyi csengő arany piasz-tert fizettél. Egyebekben Alah nagy és Moha-med az ő profétája.

A dervis elment, anélkül, hogy meghaj-totta volna magát.

Ali basa azon az éjszakán nem hunyta be a szemét. Nem is gondolkozott máson, mint azon, hogy minő kinhalált szánjon annak a pozeudó-eunoknak, ki meggyalázta háremét, ki szennyet hozott az ő földi paradicsomába. Lemoshatatlan, letörőhetetlen szennyet.

És elgondolta, hogy mekkorát fognak iri-gyei nevetni. A dolognak hire megy Kon-stantinápolyba, valószínű, hogy a szultán is megtudja. Mit ér az ő nagy dicsősége, vi-tézsége, sikere, ha még az őszvérhajtsárok is gunyosan fognak rajta nevetni.

S a kék hajnalban jelentették, hogy az erdélyi hadak a távoli bércek között bujkál-nak. Eszük ágában sincs a biztos rejteket elhagyni. Azokat csak hetek, hónapok mulva nagy vesződéssel lehet csatára kényszeri-teni.

És addig a háremben az ál-eunok sza-

Zalaegerszeg Körmenddel és így Gráccal fővonallal kötéssék össze.

A fővonal tehát a Budaörsi állomásból kiindulva a következő utirányt venné: Törökbálint—Sóskut—Vaal—Lovasberény—Pátka—Székesfehérvár. A Zichyfalvi állomásból kitérőleg Nádasdladány—Papkeszi—Kenese—Vörösberény—Almádi—Felsőörs—Balaton-Füred—Aszófő—Révfülöp—Badacsonytomaj—Badacsony—Tördemic—Gulács—Gyula—Keszzi—Tapolcza—Keszthely—Hévíz—Zalacsány—Nagykapornak—Zalaegerszeg—Andráshida—Alsóbagod—Ozmánbük—Halastó—Schol—Körmeny.

Kenese bekapcsolása 9 km. hosszabodást jelent. — Ezt azonban és az azzal járó költséget e kedves, kellemes fürdőhely, valamint annak szinmagyar, a 48-as eszmékért mindig lelkesedő és érte küzdött népe nagyon is megérdemli.

Lehetne még 17 km. rövidítést csinálni úgy, hogy Tördemictől—Szigligetnek vezetve kapcsolnók be a tapolcza—keszthelyi szakaszba. — Ez esetben a 15 km. hosszú tördemic—gulács—keszi—tapolcai szakasz, mint a balatonmelléki borok fő gyűjtő helye, helyi érdekű vasutal építenék ki.

Kiepitendő lenne még a 9 km. hosszú vörösberény—veszprémi vonal is.

Ezen főt kitesz 264 km. illetőleg 238 km. — Ezen utból 34 km. ma is elsőrendű és 25 km. illetőleg 15 km. helyi érdekű, úgy, hogy 189 km. hosszú elsőrendű és 15 km. hosszú helyi érdekű vasutnak elsőrendűvé alakítása folytán Budapest Balatonfüredtől 120 km. és Grác Keszthelytől 178 km. távolba jön.

Hogy ez mit jelent a Balatonra és annak partjára és a csodás gyógyhatású Hévíz fürdő föllendülésére, azt

badon dobzódhatik. Ingyen, potyára jut számára olyan élvezet, amiért Ali basa mesés kincseket fizetett.

Ali basa percről percre jobban érezte, hogy ezt a lelki állapotot nem bírja ki. Ugy fojtogatta a torkát, mint a kötel. Elszántan felugrott:

— Inkább a selyemzsinor.

Rendületet adott, hogy nyergeljék a lovát. A hajnali szürkületben utra kelt s harmadnap este hazaért. Nem csinált semmi bevezetést. Neki esett az eunok gyér hajának s irgalmatlanul ráncigálni kezdte. Az eunok egy ideig szótlanul tűrte. Tudta, hogy a nagyurak szeszélyesek s hogy az alárendeltek tűrni kötelesek a szeszélyt.

A hajráncigálás után pofonok következtek, azután pedig fojtogatás. Ez utóbbit az eunok kissé tulhajtott szeszélynek minősítette megfogta tehát a basa kezét s csak ennyit kérdezett:

— Miért sujtasz engem haraggal jó uram, engem, a te hűséges eunokodat?

— Mit, te gazember, azt mered mondani, hogy te eunok vagy? — kérdezte Ali basa tajtékzó dühvel.

De most már az eunok ajka is habzott a méltankodástól. Mindent el tudott tűrni nyugodtan, csak azt nem, hogy eunokságában kételkedjenek. Rávetette magát a basára és leteperte. Aztán néhány siketnema szolgáló segítségével bezárta egy toronyba.

Abban a toronyban halt meg Ali basa, miután a szultán az eunok panaszára örültnek nyilvánotta. Mert a szultán bizonyosságot szerzett szakembereitől afelel, hogy az eunok kifogástalanul eunok.

Az erdélyiekkel természetesen újból békét kötöttek s a megtért renegát kapott egy kis zárkát valamelyik klastromban.

mindenki kiszámíthatja, ha tudja, hogy az államvasutak gyorsvonal sebességével Budapestről 2 óra és Grácból 3 óra alatt Balatonfüredre, illetőleg Keszthelyre éráz, aki vagyoni helyzeténél fogva keresi azt a helyet, ahol idejét kellemesen és hasznosan élvezni lehet.

A boba—csáktornya—zágrábi utszakasznak az állam által leendő megváltása, vagy bérbevétele és annak a forgalom gyorsabb lebonyolítására alkalmassá tétele, hogy mennyire fontos, azt rögtön láthatja bárki is, ha a vasuti térképet meglátja.

Látni fogja abból először azt, hogy a balatonparti vasutnak Zalaegerszegen át vezető zágrábi szakasza lebonyolítja a budapest—fiúmei forgalmat 627 km. vagyis a mainál csak 12 kilométerrel hosszabb pályán.

Ez a távolság Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterünk által a Karszton át tervezett tunelekkel, esetleg a varasd—zágrábi irányból kiágazó új vonallal tetemesen megrövidíthető lenne.

Másodszor, mivel ezen pályák államkezelésbe vétele egyrészt lehetővé tenné, hogy Krakkótól kiindulva az egész nyugot Galiczia és Szilézia, valamint a dunáninneni, továbbá a Moson-, Sopron-, Győr-, Komárom-, Veszprém-, Vas- és Zala megyék forgalma a legegyszerűbben vezetessék Fiuméba, mert az épülő érsekújvári komáromi szakasszal — ez lenne a leg-rövidebb ut, másrészt ez az egész pálya a magyar állam kezében lesz és így azok a kezelési díjak, melyek — az áru után — egy ily hosszú pályán, a közbenső helyi érdekű vasutak által is szedetnek, megtakaríthatnak; a nagyobb távolságoknál beálló kilométerkedvezményeket pedig élvezni fogják az érkező áruk, amely a felsőmagyarországi gyáripar termékeit jelentékenyen olcsóbbá és így a külföldivel árbán is versenyképessé tenné.

Negyedszer ezen vonalak által a krakkói, pozsonyi és zágrábi hadtestek részére egy leg-rövidebb föl- és levonulási ut képződne, amely egy orosz-olasz vagy németországi hadjárat esetén, vagy a Balkán államokban kifejtendő hadműveletnél föltétlenül szükséges és maga ezen körülmény is elkerülhetlenül szükségessé tenné a boba—z-egerszeg—csáktornya—zágrábi vonalnak a forgalomra alkalmassá leendő kiepitését.

Ezen vonalszakasz nyujtana módot arra, hogy a gráci és bécsi és ezen emporiumokból kiinduló közönség leg-hamarabb érje a mi Balatonunkat s Hévízünket, amelyeknek kellő kihasználása szükségessé teszi azt, hogy e helyek többszörösen be legyenek kapcsolva a világhorgalomba.

Ezen utirány mellett — amint már föntebb is irtam, a Grác felől jövő utas, az egész 178 km.-t majdnem egészen államvasuton, 3 óra alatt, a Bécs felől jövő pedig a 227 km. hosszú utat alig 4 óra alatt teszi meg és ér Keszthelyre és Hévízre

Végül ezen vonalszakasz kiepitése folytán a magyar államnak két fő forgalmu vasutja közé kerülne a déli

vasut budapest—pragerhofi szakasza, amely körülmény lényegesen befolyásolná annak megváltási körülményeit és árát.

Az elmondottak fényesen igazolják azt, hogy amíg ezen általam kijelölt utirány az egyedüli mód arra, hogy nemzeti kincsünket gyarapítsuk, azt, amely nem Zala megyének, nem is a Dunántulnak, hanem az egész országnak büszkesége, amelynek a mindenkori kormányok részéről történt elhanyagolása valóságos bűn volt s a mely mulasztást nem is tudok mással megmagyarázni, mint — egyrészt azzal, hogy e megyét, melynek lakossága mindig harcban állt a — hála Isten — elmult rendszerrel, büntetni akarta, másrészt felsőbb helyről tiltva volt, hogy az osztrák déli vasutnak konkurenciát csináljon.

Igazolják továbbá azt, hogy Budapest és Krakkótól kiindulva, Budapest és Csacától államvasuton bonyolítja le a fiúmei forgalmat, hadászati szempontból pedig a nyugoton elhelyezett hadtestek leghelyesebb föl és levonulási utja lesz.

Ezek mellett — bár országos szempontból — negyedrangú kérdés, de Zala megyének mégis egy régi vágya menne teljesedésbe és pedig az, hogy a ma több községtől megközelíthetetlen távolban fekvő székvarosa valóságos központta valnék úgy, hogy a legtávolabb fekvő vidék is 2—3 óra alatt beérhetne.

Szabályrendelet a vásártartásról.

Zalavármegye törvényhatósága a belügyminiszter észrevételeinek megfelelően megalkotta a vásártartás szabályrendeletét.

Ezt a következőkben ismertetjük:

Az elő vagy utóvásár tilos.

Nyári hónapokban vagyis április 1-től október 1-ig reggel 6 órától este 7-ig, a téli időszakban, vagyis október 1-től április 1-ig reggel 7 órától este 5 óráig tarthat a vásár.

Az elhelyezkedés és a sátorútés a vásár kezdete előtt fél órával kezdődhetik.

Allatvásárt csakis az erre kijelölt helyen lehet tartani. A felhajtás nyáron 6, télen 7 órákor kezdődhetik. A kizárólagos állatvásáron csupán az élelmi szert árusítók (kalácsosok és pecsenyesütők), lópokróc árusítók, bodnárok, kovácsok, szijgyártók, kötelesek és koczikas készítők rakodhatnak ki. Az állatorvost 8 nappal a vásár előtt be kell jelenteni, de e bejelentés állandó jelleggel is esz-közölhető. A marhalevelekért s kezelésükért járó díjak feltűnő helyen kifüggesztendők.

A vásárról a rovott multu és a közbiztonságra veszedelmes egyének, koldusok, kockavető, szerencseszám árusítók, kártyavető, egyáltalán a szerencsejátékosok, oly mulattató üzletek, ahol szemérmes, közérkölsöt sértő vagy botrányt okozó látványosságok vannak, kizáratnak.

Vásárokon kuruzslószereteket, mérgeket, repesztő és durrantó anyagokat árulni tilos.

Bucsuvásáron csakis meghatározott bucsucikkek: imakönyvek, olvasók, szentképek, viaszgyertyák, mézeskalács stb. árusítható.

Ünnep- és vasárnapokon közvetlen a templom mellett az istentisztelet ideje alatt árulni tilos.

A vásár sorrendjében első helyen a községbeli iparosok és kereskedők, azután a járásbeliek, a vármegyebeliek, majd más megyebeliek és végül a külföldi iparosok és kereskedők foglalnak helyet.

A sorrend megállapításánál a régiebb iparos megelőzi az ifjabbat. Az özvegy, férje e jogát élvezi. Azonban az ilyen özvegyet elvő iparos, vagy aki valamely iparos üzletét átveszi, e jogra már igényt nem tarthat. Az

elsőség joga a kiskoruakat avagy ezek iparának vezetőit szintén megilleti.

Az az iparos, aki a vásár megkezdése után érkezik, csak a sorrend végén foglalhat helyet. Több sátor esetén a második vagy a többi sátrakat csakis a szakmabeli iparosok és kereskedők összes sátrai után lehet fölállítani.

Aki a helyfoglalásban hatalmaskodóan jár el, 100 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható.

A helypénz szabályzat a községházán és a vásártéren feltűnő helyen kifüggesztendő. A helypénz állatok után a vásár bejáratánál, más árucikk vagy termény után a vásártéren a helyfoglalás után szedhető. A helypénzről a helypénzszedő nevével, a helypénz összegével és a vásárnap keltevel ellátott cédula adandó.

Ha a helypénzszedő magasabb díjat szed, avagy ha az árusító a helypénz alól kivonja magát, 20 K. ismétlés esetén 50 K. bírsággal sújtható a szegény alap javára.

A helypénzszedő alkalmazottait köteles a község előjáróságának bejelenteni. Alkalmazottaiért a helypénzszedő felelős.

Alkuzsi közvetítést csakis azok gyakorolhatnak, akiknek erre igazolványuk van, helyben adót fizetnek s az 1875. 37. t. c. az alkuzsokra vonatkozó szakaszainak megfelelően.

Két alkuvó között folyó alkuba harmadik személynek közbejární tilos.

Az adásvevés csakis hatóságilag hitelesített métermérték szerint történhetik. Minden más mérték elkobozandó.

Ellenőrzés céljából a hatóságnál lévő mérő készülék díjtalanul használható, kivéve a gabona és kocsimázsát, ezekért megállapított díjak fizetendők.

A gabonás kocsik egyenes vonalban helyezendők el, úgy azonban, hogy az első vonalokban a buzával megrakottak, a többi sorokban az egyéb gabonaneműekkel megrakottak foglalnak helyet. Vegyes gabonával megrakott szekerek bármely sorba állhatnak.

Utcákon, vagy ki nem jelölt helyeken gabonát adni vagy venni tilos. A mérésnél métermérték használható csak, az egység ár 100 kg-ok szerint. A mérés a község mérlegén vagy a vevőén történhetik. Utóbbi csak szabályszerű és hitelesített mérleg lehet, általában olyan szerkezetűnek kell lennie, hogy vele visszaelés ne történhessen. Aggodalom esetén a mérést a hatósággal ellenőrizni lehet. A díjat a hibás fél fizeti. Aki a métermérték szabályait megszegi, azt az 1879. 40. tc. 136. §-a alapján büntetik.

A szabályrendelet végrehajtása a községi előjáróság, a csendőrség és a járási hatóság kötelessége.

A szabályrendeletet a belügyminiszter jóváhagyása után az alispán lépteti életbe.

Hamis százkoronások gyártása a vidéken.

Az urhatnamság, kapzsiság, dologtalanság sok embert visz a bűn fertőjébe. Ez vitte a a pénzhamisítás súlyos bűnébe Kövesdy József monostorapáti molnárt és segédjét, Kasza Sándort, továbbá Borbély Jenő diszeli lakost, hogy 100 koronásokat gyártsanak. Azonban hamar rajta vésztettek. Borbély Jenő, ki az osztálysorsjátékon nyert 80 ezer koronát, rövid két év alatt legnagyobb részt elmulattatta, arra biztatta Kövesdy József monostorapáti jómódu molnárt, hogy 100 koronásokat gyártsanak. A kapzsiság hamar bűnrészesévé tette Körmendyt és a részben Budapestről, részben Bécsből beszerzett gépekkel és egyéb eszközökkel együtt gyártották a hamis száz koronásokat, Pálffy József zánkai lakos szepezdhegyi pincéjében, amelyeket aztán Kövesdy segédje, Kasza Sándor hozott forgalomba.

A tettesekre az alábbi körülmény vezetett.

Kaszás Adolf, tapolcai kereskedő segéd, március hó 27-én szülői látogatására Eöcsre ment. Eöcs falu előtt a vetések mellett egy intelligensen öltözött fehér ruhás fiatal embert látott sétálgatni. Mikor Kaszás a faluba ért, egy vágató kocsis jött vele szemben, a

melyikre a sétálgató fiatal ember felugrott és a kocsi a vetéseken keresztül Talián-Dörög felé vágatott.

Kaszás a faluba érve betért ifj. Somogyi Zsigmond kocsmárhoz, ki elbeszélte, hogy most volt nála egy tapolcai fiatal ember, ki magát Marton Lajos ügyvédbojtárnak mutatta be és egy pohár bor elköltése után 100 koronából fizetett. Meg is mutatta a 100 koronást Kaszásnak, ki csakhamar fölismerte a hamisítványt, sőt a kereszmáros leírása után a falu előtt látott fiatalemberre ismeri a hamis pénz felváltójában. Csakhamar kocsira ültek és a kapolcsi csendőrsre hajtottak, de ott csendőrt nem találva, bejöttek Tapolcára, és a helybeli csendőrpáncsnoknak tettek jelentést a dologról, akivel együtt ismét kimentek Eöcsre és a szomszéd községekbe, hol a nyomozás folytán értesültek, hogy a gyanús fiatal ember Petenden, Leányfaluban és Köveskállán hasonló bemutatkozás és költekezés után szintén 100 koronásokat váltott, nem más, mint Kasza Sándor molnár segéd, ki kerékpáron Gulácsra ment majálisra. A csendőrök Kaszással együtt tehát Gulácsra jöttek és éjjel után itt fogták el a majálison az ügyvédbojtárt Kasza Sándor molnár segéd személyében. A kihallgatás során bevallotta, hogy a hogy ő a hamis 100 koronásokat csak beváltásra kapta Kövesdy József gazdájától, a pénzgyártásról mit sem tud. Csakhamar azután letartóztatták Kövesdyt is, ki bevallotta, hogy a hamis 100 koronásokat Borbély Jenő diszeli lakos rábeszélésére együtt gyártották Pálffy József zánkai lakos szepezdhegyi szőlőpincéjében.

Majd Borbély Jenőt is letartóztatták és csendőrökkel kimentek a nevezett pincébe, hol a gyártáshoz használt gépeket csakugyan meg is találták, — amiket az elfogott három cinkostársal együtt behoztak a helybeli királyi járásbíróhoz, ahol dr. Müller Ferenc kir. aljárásbíró a kihallgatás után azonnal letartóztatta őket. Minthogy a hamis pénzgyártóknak budapesti, sőt bécsi cinkostársai is vannak, kik a szükséges gépeket és anyagot szállították, a bíróság elrendelte azok kinyomozását is.

Alkalmunk volt a gyártáshoz használt gépeket és anyagot láthatnunk. Valóban egy teljes kis gyári felszerelés, a legfinomabb gépekből, eszközökből, és hozzá szükséges festékek és vegyszerekből áll.

A hamisítványok eléggé sikerültek. Tudatlan ember mitsem vesz rajtuk észre. Különösen jók a 100 koronások magyar nyelvű oldala. A német fele már kevésbé sikerült, mert a színtük jóval világosabbak, a sorszámok pedig kézzel írottak, nagyobbak a rendszámok, sőt az egész nyomtatás a másik felel ellenkezőleg fordítva van. A papiros pedig sokkal durvább a valódinál. Mind-egyiknek a száma 1110.

Bevallásuk szerint csak 6 darabot hoztak forgalomba, melyből 5 darab már megkerült, egy darab állítólag Braun keszthelyi szabónál van, kit a kapolcsi vásáron eladott ruháért fizettek ki vele.

Kiss József tapolcai csendőrpáncsnok Fábian Péter kapolcsi őrsvezető négy csendőrrel és Borbély Jenővel a cinkostársak kézrekerítése céljából május 31-én felutaztak Budapestre, hol a főkapitány utbaigazítása után felkeresték a fővárosi titkos rendőrség főnökét, ki a legnagyobb készséggel adta segítségül Szücs Pál és Hegyi Márton titkos rendőröket. A bémulatos ügyességgel és körültekintéssel megindult nyomozás folytán rövid három óra alatt már mind a három cinkostárs fogva volt. Valóban a legszebb elismeréssel kell megemlékeznünk a fővárosi titkos rendőrségről, s annak két tagjáról, kik a nagy emberáradatban oly hamar kézrekerítették a cinkostársakat. A három budapesti bűntárs Horváth István fényképész, Havlin Ágoston és Schaffer Ferenc ügynök, kiket az elfogatás és Borbélyal történt szembesítés és a bűnösség bevallása után Tapolcára kísérték, mindhárom intelligens, 30–40 év körüli emberek.

Az utóbb nyert értesüléseink szerint a bűncselekményre Schaffer Ferenc budapesti ügynök, ki hírből hallotta Borbély mulatos természetét, lejtött Borbélyhoz, és Kovács álnéven bemutatkozva, reá beszélt, hogy pénzt

gyártsanak, egyben felajánlotta segítségét. Borbély gondolkozási időt kért, majd néhány nap múlva ő maga ment fel Budapestre, hol 31. Havlin Ágoston ügynök várta és bemutatta neki Horváth István fényképészt is, ki Borbély előtt ügyességét bebizonyítandó, több fényképet készített és rajtot mutatott be. Borbély erre beleegyezett a pénzgyártásba és vele lejöttek diszelbe Havlin Ágoston és Horváth István, ahol Horváth ügyességét ismét többször produkálta és Borbélytól 1000 koronát kért és kapott a szükséges eszközök beszerzésére. Innen együtt mentek Bécsbe és beszerzték a gépet és a szükséges eszközöket. Időközben beavatták a dologba Kövesdy József monostorapáti molnárt, ki nagy örömmel fogadta az eszmét és beállott a bandába, sőt a beszerzett gépeket ő vitte először Révfülöpre egy pincébe, majd ott nem érezvén teljes biztonságban, rokonának, Pálffy József zánkai jómódu gazda szepezdi pincéjébe rejtette el a gépet, és ott 6 darab 100 koronást készített, amelyeket segédjével a marémit módon értékesített. A dologba Pálffy is beavatták.

A bűnösök tehát együtt vannak. Az egész bűncselekmény összes részeseivel és a bűnjelekkel alig néhány nap alatt kére kerítve. Megjegyzendő, hogy Havlin Ágoston és Schaffer Ferenc csak nem régen kerültek ki a horvátországi börtönből, ahol ugyancsak pénzhamisításért 5 évig voltak elzárva.

Dicséréssel kell megemlékeznünk csendőrségünk derék és ügyes őrsparancsnokáról, Kiss Józsefről és Fábian Péter kapolcsi őrsvezetőről, kik alig 3–4 nap alatt az egész bandát a bűnjelekkel együtt ügyes nyomozással kézrekerítették.

Az ügy tárgyalása a győri, illetőleg a budapesti kir. táblánál fog lefolyni.

Csak most tudódik ki, hogy Borbély újabb osztálysorsnyerése nem való, csak azért híresztelte, hogy a pénzgyártás útján szerzett hamisítványokról elterelje a figyelmet.

H I R E K.

Kinevezés. Dr. Burány Gergely premontrei kanonok-rendü tanárt, a keszthelyi főgymnásium igazgatóját, címzetes főigazgatót csornai préposttá nevezte ki a király.

Eljegyzés. Lessner Lajos, a Lessner M. Fia bornagykereskedő cég belfagja eljegyezte Frankl Irma kisasszonyt, Csornáról.

Kossuth Ferenc Zalaegerszeg diszpolgára. Dr. Obersohn Mór zalaegerszegi ügyvéd és városi képviselő indítványára Zalaegerszeg város képviselőtestülete május hó 28-án tartott gyűlésén Kossuth Ferenc m. kir. kereskedelemügyi minisztert a város diszpolgárává egyhangulag megválasztotta, mely határozatról az alábbi táviratban azonnal értesítette Kossuthot és elhatározta, hogy a diszoklevelet küldöttségileg fogja a miniszternek átadni. A távirat szövege: Nagyméltóságú Kossuth Ferenc magyar kir. kereskedelemügyi miniszter urnak Budapest. Zalaegerszeg rendezett tanácsu város képviselőtestülete hódolatteljes tisztelettel értesíti Nagyméltóságodat, hogy a mai napon egyedül e célból tartott rendkívüli közgyűlésében érdemei elismerésül Nagyméltóságodat Zalavármegye székhelye, Zalaegerszeg rendezett tanácsu város diszpolgárává nagy lelkesedéssel, egyhangulag örömmel megválasztotta.

A hercegprimás nyaralása. Vaszary Kolos bíboros hercegprimás a múlt héten Berger Márk pápai kamarás kíséretében utazott rendez nyári tartózkodási helyére, Balatonfüredre. A primás, aki súlyos betegségéből teljesen felgyógyult, az egész nyarat a Balaton mellett tölti.

Jegyzők gyűlése. A Tapolca járási községi és körjegyzői együletének gyűlése május 29-én volt Tapolcán a községháza tanácstermében. A gyűlésen összesen 9 jegyző vett részt, a melyen Horváth Jenő tapolcai jegyző elnök, megnyitja a gyűlést, örömeinek ad kifejezést, hogy az egyesület öt évi szünet után a zalaegerszegi községi és körjegyzők egyesületétől nyert felhívásra ismét életre kelt. Megköszöni a beleje helyezett bizalmat, kéri a tagokat, hogy a közös cél elérésében

támogassák. A gyűlés megnyitása után megvitatták a marhalevel kezelést, ügyiratok selejtezését, a segédjegyzői állások felállítását. A tagsági díjakat állapították meg. Több kisebb ügy tárgyalása után elhatározták, hogy a jövő közgyűlés helye Révfülöpön lesz. A gyűlés után özv. Kovács Györgyné kerthelyiségében kedélyes társas ebéd volt.

Tanitók gyűlése. A balatonfüred — tapolca-vidéki r. k. tanító egyesület május hó 29-én Tapolcán a r. kath. kisdudóvoda termében tartotta meg rendes évi közgyűlését. Ezt megelőzőleg szent mise volt. Utána az óvoda nagytermében gyűltek össze, ahol Wurglich Agoston felső-örsi prépost, egyházi elnök üdvözlő a szép számban megjelenteket, hosszabb felolvasás keretében megemlékszik a kath. tanitók valláserkölési és nevelői ténykedéséről. Utána Tormássy József világi elnök terjesztette elő évi jelentését. A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után Szigethy Odön a tanitók törvénytervezetét ismertette, majd Tócsy János tihanyi és Csendes Gyula felolvasása után elhatározza a gyűlés, hogy a jövő közgyűlésre meghívja Gabel Gyula fővárosi tanitót a fonomimika ismertetésére. A tagsági díjak lefizetése után a gyűlésen résztvevők társas ebédre gyűltek özv. Kovácsné vendéglőjében, ahol a körjegyzőkkel együtt kedélyes ebéd volt több felköszöntővel.

A Nemzeti Szalon képkiallítását Nagykanizsán szép számu közönség jelenlétében Lengyel Lajos helyettes polgármester a múlt vasárnap nyitotta meg. A tárlaton mintegy 300 darab művészi kép van kiállítva, melyek közül máris többet eladtak. A kiállítás és képvásár még holnapig tart.

Megszüntetett anyakönyvi felügyelői állás. Somogy és Zala vármegyéknek Soós Pongrácz személyében volt anyakönyvi felügyelőjük, aki 10 év óta látta el ezen tiszteletet. A belügyminiszter most központi szolgálatra hívta be Soóst, aki bucsulevelet intézett a nevezett vármegyék törvényhatóságához. Az ellenőrzést ezután városokban a polgármester, a többi helyen pedig a járási főszolgabírák végzik.

A belügyminiszter intelme. A belügyminiszterium a következő óvást teszi közzé: Az utóbbi időben egy bécsi ágens kivándorlókat verbuvál az ausztráliai Queensland részére. Tudomásunk szerint az ottani éghajlatot európai ember alig bírja el, minélfogva eddig ottani gyarmatosok kínaiakkal és az ausztráliai szigetvilág benszülötteivel munkáltatták földjüket s ez a munkásnép bizonyos rabszolgasági viszonyba süllyedt. Ennek most vége s a gyarmatosok a munkaerőt pótolni kénytelenek. Európában toboroztatnak kivándorlókat. Óva intünk mindenkit, hogy az úgynökök szavaiknak hitelt ne adjon, mivel a kivándorlók könnyen hasonló sorsra juthatnak.

Nyári tánmulatság. A Kereskedő Ifjak Egyesülete június hó 10-én özv. Kovács Györgyné vendéglőjében kertjében júniahist rendez. A diszes meghívókat már kibocsátották. A mulatság igen sikerültnek ígérkezik.

Próbaforrás a kékkúti savanyuvizes kútnál. Vidékünkön sok természeti kincs van, melyet mi magunk nem tudunk, sajnos, kellőleg kihasználni, hasznunkra fordítani, értékesíteni. Hisz itt van ami kedves tavunk a község közepén, vizét állandó hőmérsékletű forrás táplálja. Élelmes vállalkozó hideg és meleg fürdőházat építene partjára, ami Tapolcán nem megvetendő jövődelmet nyújtana. Majd akad erre is egy idegen vállalkozó, mert nálunk e kincset nem tudják kellőleg méltányolni. — Így van ez azonban nemcsak nálunk, hanem több községben is. — Kékkúton a rómaiak idejében villatelep volt neves fürdővel és savanyuvíz forrással, a hová a vidékről sokan sereglettek össze a természetet az adományait élvezni. A hosszú idő és hazánk történelmének viharos századai után mindebből ma csak a falu határában lévő alig gondozott savanyuvizes kut marad fenn, azt sem gondozza kellőleg a község, mert még tetőt sem emeltet a forrás fölé s így az esővíz, de meg a magas talajról is visszafolyik a már szennyes víz a kutba. — Szénsavas tartalmát valószínűleg édes víz

gyengíti. Így is kellemes üdítő savanyuvíz, hátha sikerülne a forrást minden más víztől elválasztani, így esetleg értékes vizet adna. Mint halljuk ezt is egy idegen akarja bérbevenni a községtől és a vizet palackozva értékesíteni. Az illető a jövő hét folyamán próbaforrásokat végeztet a kut körül és kutban, a melylyel talán sikerülni fog a szénsavdús forrás eredetét meglelni. Ha ez sikerül úgy az eddig elrejtett kincs ismét egy idegent tesz milliommossá. Hjh! ez a magyar ember elhetetlensége és tudatlansága melyből mindig az idegen huz dus hasznot.

Utólagos felülfizetés. A Tapolcai Iparos Ifjak Önképző Köre május hó 20-iki mulatságára utólag felülfizettek még dr. Schönwald Károly és Grünberger Bernát urak 1—1 korona 20 fillért, melyért köszönetét fejezi ki a Kör elnöksége.

A József Főherceg Szanatorium Egyesület. Nagykanizsán is bizottságot alakított. Az alakuláson résztvett Lukács György v. b. t. tanácsos, az egyesület elnöke, ki határos beszédben ismertette az egyesület céljait, majd megalakították a bizottság tisztikarát és táviratilag üdvözölték Augusztina főhercegnőt, az egyesület védnökét, ki ugyancsak táviratilag köszönte meg a meleg üdvözlést.

Hajómenetrend a Balatonon június hónap. A Balatoni Gőzhajózási Társaság június 30-ig Boglár—Révfülöp—Badacsony—Fonyód és vissza a következő menetrendet lépteti életbe. Bogláról Révfülöpre indul naponként reggel 7 ó. 20 p. délelben 12 ó. 15 p.-kor és este 7 ó. 15 p. dekor ez utóbbi nem megy tovább. Révfülöpről—Badacsonyba indul reggel 7 ó. 45 p. d. u. 1 órakor. Badacsnyból Fonyódra június 20-tól kezdve naponként d. e. 8 ó. 45 p. és d. u. 2 ó. 50 p. dekor indul. Ugyancsak június 20-tól Fonyódról Badacsnyba indul 9 ó. 15 p. és d. u. 3 ó. 50 p. dekor. Badacsnyból Révfülöpre d. e. 9 ó. 40 p. és d. u. 4 ó. 20 p. dekor. — Révfülöpről Boglára indul reggel 5 ó. 50 p. d. e. 10 ó. 40 p. és d. u. 5 ó. 20 p. dekor.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fiókja Nagykanizsán. A megyei sajtó néhány orgánuma közölte ama nagyjelentőségű pénzügyi eseményt, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fiókot létesít Nagykanizsán. A fiók létesítése értesülésünk szerint úgy történik, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank átveszi a nagykanizsai Kereskedelmi és Iparbank részvénytársulatot, illetve ennek összes aktívát és passívát. A Kereskedelmi és Iparbank r. t. Nagykanizsán, mint biztos forrásból értesülünk az átmeneti idő alatt is zavartalanul fentartja az intézet eddigi ügyleteit és üzletkörébe vágó újabb bankügyleteket is készségesen köt.

Határrendőrség Csáktornyan. Az Alkotmány ujságolja: Mint értesülünk, Zalavármegye felir a belügyminiszterhez, hogy Csáktornyan a kivándorlási üzletnek meggátlása céljából határ rendőri kirendeltséget szervezzen. Zalamegye e tervéről hiányzik még részletesebb értesülésünk, annyit azonban bizonyos hogy e határszéli zalamegyei városban nagy szükség lenne az új intézményre.

Újra öntik a nagyharangot. Már néhány hónap óta a helybeli r. k. templom nagyharangja mintegy arasznyi hosszúságban megrepedt, azóta szép mélyben tiszta hangját teljesen elvesztette. A r. k. iskolaszéknek A május hó 31-én tartott gyűlésén elhatározták, hogy a harangot újból megöntetik.

Ujtások a r. k. temetőben. Már régen érzett hiány, hogy a r. k. temetőben elősír-
virágok gondozásához, öntözéséhez szükséges víz nem volt. Ugyancsak a kath. iskolaszék elhatározta, hogy ott e célra két kutat ását és a temető sodrony kerítését befesteti.

Hivatásának áldozata. Willhoffer Ferencz leseencei vándi éjjeli őr csendre intette Linka János ugyanottani legényt, ki lármázva tartott hazafelé. Az őr intelmére Linka kést rántott és az éjjeli őrt megszurta. Sebe nem életveszélyes, de legalább két hétig szenvedni hivatása pontos teljesítésének illetén jutalmát.

Gyilkos legény. Sövény Ferencz kékkúti 19 éves suhanc folyó hó 1-én önként jelentkezett a helybeli királyi járásbírósnál, hogy özv. Csik Bálintné egy kővel agyonütötte.

— A kihallgatás során azt vallotta, hogy Csikné őt és családját többször szidalmazta és rágalmazta, ami annyira elkésztette, hogy folyó hó 1-én midőn vele találkozott kérdőre vonta és összeszóalkozás után háromszor úgy fejbe dobta, hogy az asszony azonnal halva maradt. A gyilkos legényt azonnal letartóztatták. Hát csak nem apad a gyilkosságok és bicskázások kronikája a mi híres járásunkban?!

A legújabb gyógymód. A szenvedő emberiségre kiválóan üdvösnek bizonyult egy új gyógymód, mely fényes gyógyeredményei által a legfelsőbb és legjobb körök bizalmát megnyerte és ma már mint legbiztosabb és leghathatósabb gyógymód van elismerve. A már ezekre menő gyógyult, mint lelkes apostol terjeszti a kezelést, mely kellemes, egyszerű és hivatásbeli zavarokkal nem jár, míg eredményeiben tökéletesebb mint bármely furdó vagy más kezelés. Egész sor beteg van a mi vidékünkön is, kik görvélykór, csusz, asztma, idült gyomor-, szív-, vese-, ideg- és bőrbajban éveken át szenvedtek és csakis ezen gyógymód alkalmazása által lettek egészségesek. Ezen gyógymód: a vérgyógyítás (hómeopátia), melynek megalapítója és egyedüli művelője Dr. Kovács J. budapesti orvos. Elért bámulatos eredményei legfényesebben igazolják tudományos hitelet. Néha a legválságosabb betegeket hozott rövid idő alatt tartósan rendbe. Dr. Kovácsnak Budapesten V. Váci-körút 18. l. em. van egy e célra szolgáló rendelő intézet, hol naponta fogad betegeket. Mind azoknak, kik a fent felsorolt bajok egyikében szenvednek, igaz szívvel ajánlhatjuk, hogy a mi vidékünkön is elismert, hírneves szaktudóshoz forduljanak, mielőtt valamely gyógyfűdőbe mennének. Ezáltal sok költséget és időt takaríthatnak meg maguknak.

Véres verekedés Balatonhenyében. Csupor Ferencz, Fülöp Lajos és Molnár János balatonhenyei legények együtt mulattak május hó 27-én a korcsmában. Mulatozás közben összevesztek és egymást szurkálni kezdték, mi közben Csupor Ferencz Molnár János mellbe, majd hasba szurta. A dula-kodás közben levert lámpa elaludt és a sötétben Molnár ismét két szurást kapott a fején és a hátán. — Sebesülése életveszélyes. Hát az emberélet csak ily olcsó? Hová lesz népünk erkölcsi érzéke, ha emberéletet kíván legkisebb fölindulása.

Kivonat a mezőgazdasági értekezésből. Bizony, bizony az a hőség! Ha az emberek az elmúlt nyáron tölem kérdezték, hogy különösen a mezei munkáknál, az őket kint szomszúság ellen mitévők legyenek, akkor én azt ajánlottam nekik, — amit ezennel minden olvasóimnak ajánlani fogok; — ők azt kipróbálták és megköszönték, és én úgy hiszem, hogy ezen soraim sok olvasója, ha csak szellemben is, ugyanezt fogja tenni, ha erről egy próba által személyesen meggyőződnek. Vegyen, — úgy mondtam az emberekhez, 1 liter vizet, hagyja ezt egy teli kanál, körülbelül 15—20 gramm, Franck-kávé-pótlékkal, ami felesége konyhájában bizonyára meglesz, 5 percig jól felforralni azután a főzetet állítsa félre és hagyja kihűlni, (izlés szerint egy kevés cukrot is tehet hozzá) azután palackban, vagy kulacsban vigye magával a mezőre. — Legjobban tenné, ha a palackot azután egy árnyékos helyen a földbe ásná, — mivel ez ital akkor hűs, friss marad. Ha azután szomjas, akkor igyék ezen Franck-főzetből egy jó nagy kortyot és csodálkozni fog, hogy szomszúsága milyen hosszú időre csillapítva marad. A „Franck“ tehát nemcsak a legjobb kávé-pótlék, mert hiszen ilyennek általánosan el van ismerve, — hanem a legjobb szomszúsálapító is.

Anyakönyvi kivonat

május hónapról.

Születés.

Hogenadler Mária fia Lajos rk. néhai Gál Károly és özvegye Ihsáz Rozália leánya.

halva született rk. D'enes Kálmán és neje Vehofer Teréz fia Jenő ev. ref. Nagy Lajos és neje Horváth Teréz leánya Anna rk. Braun Mór és neje Kerner Rezsín leánya Irma izr. Bárka Gáspár és neje Sós Roza leánya Margit rk. Hosszu Gábor és neje Somogyi Teréz leánya Róza rk. Bujtor Ferencz és neje Német Erzsé leánya Borbála rk. Darvalics Károly és neje Kovács Karolin fia Ferencz rk. Mezei Mihály és neje Bakos Rozália fia Mátyás rk. Kotsi Gergely és neje Naup Amália fia Dezső rk. Berta Gyula és neje Kleisz Gizella leánya Erzsébet Jolán Gizella rk. Nagy Lajos és neje Horváth Anna leánya Margit rk. Horváth Erzsébet leánya Teréz rk. Illés István és neje Koncz Anna Borbála fia István Károly rk. Mekler Károly és neje Stiglicz Teréz fia Károly rk. Kemény Mór és neje Fleischman Janka leánya Mária izr. Reindl Dezső és neje O'bán Margit fia Dezső László rk. Horváth József és neje Németh Róza leánya Emma, Anna rk. Harta Mihály és neje Hock Ilona fia Ferencz rk. Csillag Ferencz és neje Molnár Margit fia Gyula rk.

rk. Borda József Ferencz 18 hónapos rk. Tóth Ferencz 58 éves nyugalmazott utkaparó rk. Dobosi Margit 5 éves rk. öz. Németh Ferenczné Egyed Eszter 55 éves rk. Szőcze János 92 éves földműves rk. Varga József 8 hónapos rk. Gál halva született rk. Bakos Rozália 2 éves, rk. Vajda Lajos 52 éves postamester rk. Bartolotti Lajos 10 hónapos rk. Kőműves Erzsébet 3 éves rk. Majer Ignác 3 éves rk. Majer Mária 14 hónapos rk. Szabó Elekne Kovacs Erzsébet 25 éves rk. Hammer Mária 3 éves rk. Fischer Klára 5 hónapos izr. Balázs Lajos 10 hónapos rk. Kulcsár Imre 3 hónapos rk. Kovács Erzsébet 12 hónapos rk. Tost Lajos 4 éves rk. Körmendi Mária 21 hónapos rk. Slang György 51 éves földműves rk. Kovács Györgyné Horváth Anna 45 éves rk. Szőcze Roza 4 hónapos rk. Szollár István 9 hónapos rk. Virág János 12 hónapos rk. Arvai Jenő 2 éves rk.

Házasság.

Lehner János rk. Hosszu Teréz rk. Cseh Ferencz rk. Kordélyos Rozália rk. Koesi Eduárd rk. Szánti Erzsébet rk. Scherman Péter rk. Kompos Mária rk.

Halálozás.

Dér Dezső 2 éves rk. Mangold Anna 2 éves

A házasszony gondoskodásán mulik a család üdve, boldogsága!

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

Kathreiner előállítási módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és olcsó, ez által a legmegbecsülhetlenebb előnyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat kérjünk Kneipp páter védjeggyel.

3% Magyar Jelzálogsorsjegyek KONVERZIÓJA.

Felhívjuk a 3 százalékos Jelzálogsorsjegyek tulajdonosait, hogy sorsjegyeiket konvertálás végett **mielőbb** jutassák hozzánk.

Zalavármegye területén a konverziót a **Pesti Magyar Kereskedelmi Bank** helyett alulírott intézet teljesen költségmentesen, az összes előnyök biztosítása mellett eszközli.

Kereskedelmi és Iparbank r. t. Nagykanizsán.

<p>H Kronsteiner Károly Cs. k. oszt. szab. Homlokzat festékek. Viharmentes. Mészben oldható, épületek mázolására. 49 árnyalatban. Kilója 24 fillértől feljebb.</p>	<p>BÉCS M.A., Hauptstrasse 120. Magy. kir. szab.</p>	<p>MOSHATÓ MÁZOLÁSOK. ugymint zománc, homlokzat-festék, száraz és lapidon-festék. pépnmű, 50 árnyalatban, vízben mosható. egyszeri bevonásra fed, színét nem hagyja. Költségár négyszögméterenkint 5 fillér. Meglepő siker.</p>
<p>10 kiló elegendő 10 négyszögméternek kétszeri mázolására. Kimerítő prospektusok mintalapok ingyen és bérmentve.</p>		

FOULARD-SELYEM

65 krajcártól 3 forint 70 krajcárig méteren-
kint, blouzok és ruhákhoz. Portó és vám-
mentesen házhoz szállítva.
Gazdag minta gyűjtemény.
HENNEBERG SELYEMGYÁR, ZÜRICH.

Areször hölgyeknél
csunya és eltorzító:
Egyedüli biztos alapos eltá-
volítás gyökerestől minden-
korra a

„SZÖR VESZTŐ”
által. Ára korona 7.--. Kérjen meg-
ismertetést (prospektust), mely ingyen,
bérmelve zárt levélben küldetik.
Rendelhető csak

Schmidek J. illatszertárában
Budapest, VI. Ó-utca 12.

Ház eladás.

Tapolcán, a Királykut utcában

egy ház

500 forint evi lakbér jövedelemmel és
a háznál 1/2 hold kerti földdel

eladó.

Bővebbet Kiss Istvánné sz. Pirity
Ilona, Baltavár (Vas megye.)

Oly pompás ízű és könnyen
emészthető, mint a

Ceres-étel-zsirral

(kókuszdiókból)

sütött tészta, nics más!

Schicht György

„Ceres” tápszerművek osztálya.

Aussig E. m.

Rohitschi templomforrás

eisörendő üdítő ital, különösen
elősegíti az emésztést, minden más
ásványvizet felülmúl, kapható bár-
hol, csak tessék kérni.

Főraktár Magyarország részére:

Hoffmann József
Budapest Báthory-utca 8.

Értesítés.

Miután a városi téglaház bérlete
január hó 1-től kizárólag az én tulaj-
donom, tisztelettel tudatom a nagyér-
demű közönséggel, hogy az utalványok
Szollár József lakatosnál és kint a
téglaháznál válthatók.

Presing Gábor
a városi téglaház bérelője.

Teavaját, főzővaját,
turót, kifőtt vaját
bármily mennyiségben
rendszeresen vesz
A. Schani, Wien
XVII. Hauptstrasse 67.

M e g h i v ó.

A DUNÁNTULI HELYI ÉRDEKŰ VASUT

részvény-társaság

1906. évi június hó 18-án d. e. 10 órakor

Budapesten, saját helyiségében VI. Eötvös-utca 14. sz. a.

XVI. rendes évi közgyűlését

tartja, melyre a t. részvényesek az alapszabályok 19. 20. és 22. §-ára
való figyelmeztetés mellett, továbbá a szombathely-rumi vonal törzs-
részvényesei azzal hivatnak meg, hogy a részvények 8 nappal a köz-
gyűlést megelőzőleg a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Banknál
Budapesten, a Bayerische Vereins Banknál Münchenben, a Dresdener
Banknál Berlinben, esetleg a társaság igazgatóságánál teendők le.

A közgyűlés napirendje:

1. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentéseinek előterjesztése az 1905. üzletévről.
2. Az 1905. évi zárszámadások előterjesztése és megállapítása.
3. A tiszta nyereség felhasználása iránti határozat hozatala.
4. Az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak adandó felmentvény iránti indítvány.
5. A tartalékalapnak új létesítmények céljaira történendő igénybevétele feletti határozathozatal.
6. Az igazgatóság és felügyelő bizottság 1905. évi jelenléti jegyei értékének megállapítása.
7. Az új igazgatóság megválasztása.

MÉRLEG 1905. ÉVRE:

Vagyon: Adások 1281377.71 K. Építési számla 25096800 K. Új építési
számla 206242.58 K. Pályatartozékát nem képező külön létesítmények 43969.78 K.
Tartalékalap készletei 440883.50 K. Összesen 27069273.57 korona.

Teljes: Részvénytőke számla 25096800 K. Tartalék alapszámlák 440883.50 K.
Hitelezők 321108.75 K. Külön létesítmények fedezeti számlája 43969.78 K. Átme-
neti számlák 79797.05 K. Nyereség 1086714.49 K. összesen 27069273.57 korona.

Nyereség és veszteség számla 1905. évről.

Bevételek: Áthozat 1904. évről 9373.47 K. Vasuti üzem 1103489.81 K. Közös
állomások szolgálata 3855.— K. Kamatok 20018.62 K. Bérletek 232.81 K. összesen
1136969.71 korona.

Kiadások: Költségek 29248.71 K. Közös állomások szolgálata 8643.63 K. adók
és illetékek 12362.88 K. Tiszta nyereség 1086714.49 K. összesen: 1136969.71 K.

A zárszámadásokat felülvizsgálta és rendben találta Budapesten 1906. május
25-én a felügyelő bizottság:

HAJÓS MIHÁLY s. k. GROSS KÁROLY s. k. MÜLLER HENRIK s. k.

Az eredeti zárszámadások a társaság hivatalos helyiségében június 1-től fogva
betekinthetők.

halva született rk. D'enes Kálmán és neje Vehofer Teréz fia Jenő ev. ref. Nagy Lajos és neje Horváth Teréz leánya Anna rk. Braun Mór és neje Kerner Rezsín leánya Irma izr. Bárka Gáspár és neje Sós Roza leánya Margit rk. Hosszu Gábor és neje Somogyi Teréz leánya Róza rk. Bujtor Ferencz és neje Német Erzsé leánya Borbála rk. Darvalics Károly és neje Kovács Karolin fia Ferencz rk. Mezei Mihály és neje Bakos Rozália fia Mátyás rk. Kotsi Gergely és neje Naup Amália fia Dezső rk. Berta Gyula és neje Kleisz Gizella leánya Erzsébet Jolán Gizella rk. Nagy Lajos és neje Horváth Anna leánya Margit rk. Horváth Erzsébet leánya Teréz rk. Illés István és neje Konez Anna Borbála fia István Károly rk. Mekler Károly és neje Stiglicz Teréz fia Károly rk. Kemény Mór és neje Fleisenman Janka leánya Mária izr. Reindl Dezső és neje Orbán Margit fia Dezső László rk. Horváth József és neje Németh Róza leánya Emma, Anna rk. Harta Mihály és neje Hock Ilona fia Ferencz rk. Csillag Ferencz és neje Molnár Margit fia Gyula rk.

Halélozás.

Dér Dezső 2 éves rk. Mangold Anna 2 éves

rk. Borda József Ferencz 18 hónapos rk. Tóth Ferencz 58 éves nyugalmazott utkaparó rk. Dobosi Margit 5 éves rk. öz. Németh Ferenczné Egyed Eszter 55 éves rk. Szöcze János 92 éves földműves rk. Varga József 8 hónapos rk. Gál halva született rk. Bakos Rozália 2 éves, rk. Vajda Lajos 52 éves postamester rk. Bartolotti Lajos 10 hónapos rk. Kömüves Erzsébet 3 éves rk. Majer Ignác 3 éves rk. Majer Mária 14 hónapos rk. Szabó Elekne Kovacs Erzsébet 25 éves rk. Hammer Mária 3 éves rk. Fischer Klára 5 hónapos izr. Balázs Lajos 10 hónapos rk. Kulcsár Imre 3 hónapos rk. Kovács Erzsébet 12 hónapos rk. Tost Lajos 4 éves rk. Körmendi Mária 21 hónapos rk. Slang György 51 éves földműves rk. Kovács Györgyné Horváth Anna 45 éves rk. Szöcze Roza 4 hónapos rk. Szollár István 9 hónapos rk. Virág János 12 hónapos rk. Arvai Jenő 2 éves rk.

Házasság.

Lehner János rk. Hosszu Teréz rk. Cseh Ferencz rk. Kordélyos Rozália rk. Kocsi Eduárd rk. Szánti Erzsébet rk. Scherman Péter rk. Kompos Mária rk.

3% Magyar Jelzálogsorsjegyek KONVERZIÓJA.

Felhívjuk a 3 százalékos Jelzálogsorsjegyek tulajdonosait, hogy sorsjegyeiket konvertálás végett **mielőbb** jutassák hozzánk.

Zalavármegye területén a konverziót a **Pesti Magyar Kereskedelmi Bank** helyett alulírott intézet teljesen költségmentesen, az összes előnyök biztosítása mellett eszközli.

Kereskedelmi és Iparbank r. t. Nagykanizsán.

H Kronsteiner Károly
Cs. k. oszt. szab.
Homlokzat festékek.
Viharmentes. Mészben oldható, épületek mázolására.
49 árnyalatban. Kilója 24 fillértől feljebb.

BÉCS III.,
Hauptstrasse 120.
Magy. kir. szab.

MOSHATÓ MÁZOLÁSOK.

ugymint zománc, homlokzat-festék, száraz és lapidon-festék. pépnmű, 50 árnyalatban, vízben mosható. egyszeri bevonásra fed, színet nem hagyja.

Költségár négyszögméterenkint 5 fillér.

Meglepő siker.

10 kiló elegendő 10 négyszögméternek kétszeri mázolására. Kimerítő prospektusok mintalapok ingyen és bérmentve.

FOULARD-SELYEM

65 krajcártól 3 forint 70 krajcárig méteren-kint, blouzok és ruhákhoz Portó és vámentesen házhoz szállítva.
Gazdag minta gyűjtemény.
HENNEBERG SELYEMGYÁR, ZÜRICH.

Areször hölgyeknél csunya és eltorzító:
Egyedüli biztos alapos eltávolítás gyökerestől mindenkorra a

„SZÖR VESZTŐ”
által. Ára korona 7.-. Kérjen megismertetést (prospektust), mely ingyen, bérmetve zárt levélben küldetik.
Rendelhető csak

Schmidék J. illatszertárában
Budapest, VI. Ó-utca 12.

Ház eladás.

Tapolcán, a Királykut utcában

egy ház

500 forint evi lakbér jövedelemmel és a háznál 1½ hold kertí földdel

eladó.

Bővebbet Kiss Istvánné sz. Pirity Ilona, Baltavár (Vas megye.)

Oly pompás ízű és könnyen emészthető, mint a

Ceres-étel-zsirral

(kókuszdiókból)
sütött tészta, nics más!

Schieht György

„Ceres” tápszerművek osztálya,
Aussig E m.

Rohitschi templomforrás

elsőrendű üdítő ital, különösen elősegíti az emésztést, minden más ásványvizet felülmúl, kapható bárhol, csak tessék kérni.

Főraktár Magyarország részére:

Hoffmann József
Budapest Báthory-utca 8.

Értesítés.

Miután a városi téglaház bérlete január hó 1-től kizárólag az én tulajdonom, tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy az utalványok Szollár József lakatosnál és kint a téglaháznál válthatók.

Presing Gábor
a városi téglaház bérletje.

Teavajat, főzővajat,
turót, kifőtt vajat
bármily mennyiségben
rendszeresen vesz
A. Schani, Wien
XVII. Hauptstrasse 67.

M e g h i v ó.

A DUNÁNTULI HELYI ÉRDEKŰ VASUT

részvény-társaság

1906. évi június hó 18-án d. e. 10 órakor

Budapesten, saját helyiségében VI. Eötvös-utca 14. sz. a.

XVI. rendes évi közgyűlését

tartja, melyre a t. részvényesek az alapszabályok 19. 20. és 22. §-ára való figyelmeztetés mellett, továbbá a szombathely-rumi vonal törzsrészvényesei azzal hivatnak meg, hogy a részvények 8 nappal a közgyűlést megelőzőleg a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Banknál Budapesten, a Bayerische Vereins Banknál Münchenben, a Dresdener Banknál Berlinben, esetleg a társaság igazgatóságánál teendők le.

A közgyűlés napirendje:

1. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentéseinek előterjesztése az 1905. üzletévről.
2. Az 1905. évi zárszámadások előterjesztése és megállapítása.
3. A tiszta nyereség felhasználása iránti határozat hozatala.
4. Az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak adandó felmentvény iránti indítvány.
5. A tartalékalapnak új létesítmények céljaira történendő igénybevétele feletti határozathozatal.
6. Az igazgatóság és felügyelő bizottság 1905. évi jelentési jegyei értékének megállapítása.
7. Az új igazgatóság megválasztása.

MÉRLEG 1905. ÉVRE:

Vagyon: Adósok 1281377.71 K. Építési számla 25096800 K. Új építési számla 206242.58 K. Pályatartozékát nem képező külön létesítmények 43969.78 K. Tartalékalap készletei 440883.50 K. Összesen 27069273.57 korona.

Teher: Részvénytőke számla 25096800 K. Tartalék alapszámlák 440883.50 K. Hitelezők 321108.75 K. Külön létesítmények fedezeti számlája 43969.78 K. Átmeneti számlák 79797.05 K. Nyereség 1086714.49 K. Összesen 27069273.57 korona.

Nyereség és veszteség számla 1905. évről.

Bevételek: Át hozat 1904. évről 9373.47 K. Vasuti üzem 1103489.81 K. Közös állomások szolgálata 3855.— K. Kamatok 20018.62 K. Bérletek 232.81 K. Összesen 1136969.71 korona.

Kiadások: Költségek 29248.71 K. Közös állomások szolgálata 8643.63 K. Adók és illetékek 12362.88 K. Tiszta nyereség 1086714.49 K. Összesen: 1136969.71 K.

A zárszámadásokat felülvizsgálta és rendben találta Budapesten 1906. május 25-én a felügyelő bizottság:

HAJÓS MIHÁLY s. k. GROSS KÁROLY s. k. MÜLLER HENRIK s. k.

Az eredeti zárszámadások a társaság hivatalos helyiségében június 1-től fogva betekintheők.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. **permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák** — továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekben**, azokivül **állandó raktárt tartok** mindenemű gazdasági gépekből.

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

Badacson hegy egyik kies pontján fekvő 6 m. holdas, fajbortermő szőlő, rajta épült új modern villa, verandák és terassok, pincével, külön cselédház, istálló, pajta, kut stb,

eladó

Megtekinthető és bővebb felvilágítást ad

Elter Lajos

Badacsony-tomaj,
Zala megye.

Értesitem a tisztelt husvásárló közönséget, hogy nálam a husnak kilogrammja

marhahus eleje	40 krtól	52 krig
" hátulja	50 "	64 "
borjúhús eleje	60 "	70 "
" hátulja	70 "	80 "

az árak nyomatékkal együtt értendőek.

Hirsch Dávid mészáros
Tapolca, (főtér).

Tisztelt háziasszony!

Beiktatott címkéink és védjegyeink különfélenemű utánzatai: a valódi :**Franck**: kávé-pótléknak más eredetű, hasonló készítményekkel való gyakori elcserélésekhez vezetnek, úgy hogy kötelességünknek tartjuk, Önnek —

azon tisztelt háziasszonyok és fogyasztók érdekében, és azoknak védelmezésére, kik minden sejtelem és gyanakodás nélkül vásárolnak — ezen lenyomatot [:eredeti-címkét:] átnyújtani, a valódi :**Franck**: kávé-pótlék vételénél teendő beható összehasonlítás és megkülömböztetés céljából. —

Sziveskedjék

- 1) *csomagolásaink ezen külső jegyeire (ismertetőjeleire.) nézve cselédjeit és bevásárló-személyzetét is kioktatni,*
- 2) *jelen cédulát összehasonlítás céljából a szakácsnénak átadni,*
- 3) *azonban otthon személyesen is megvizsgálni, vajjon tényleg megkapta-e a valódi :**Franck**: minőséget, tudniillik a mi gyárunkból származó árut.*

Fogadja ezért halás köszönetünket.

Franck Henrik Fiai

Kassa.

Mit igyunk? hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvószer. Elsősorban az I-ső rendű természetes szénsavas **natrontartalmu ásványvizet, a MOHAI**

ÁGNES

forrást, mely ideges gyomorhaj, légső, tüdő-, és hólyagbántalmak eseteiben 26 év óta kitűnő eredménnyel használtatik és ragályos betegségek-től, mint typhus, cholera megkíméltetnek azok, akik kősönséges ivóvíz helyeit a bakteriummentes mohai Ágnes-forrás-vizzel élték.

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára másféltérsnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen, már a vidéki nagyobb városokban is lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét **Kedvelt borviz!** ingyen kapható. A forráskezelőség. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangu vendéglőben.

Nyomatott Löwy B. gyorssajtóján Tapolczán.